

UCHWAŁA

Komisja habilitacyjna powołana w dniu 9 listopada 2015 r. przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów na podstawie art. 18a, ust. 5 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, w brzmieniu ustalonym Ustawą z dnia 18 marca 2011 r. (Dz.U. z 2011 r., nr 84, poz. 455)

w sprawie

przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego

Dr Romany Pawlińskiej-Chmary

W dziedzinie nauk biologicznych, dyscyplina biologia

§1

Komisja na posiedzeniu 15 stycznia 2016 r. w składzie 6 osób (przy nieobecności członka Komisji), w jawnym głosowaniu, działając w zgodzie z w. w. Ustawą, uwzględniając rozporządzenie MNiSW z dnia 22 września 2011 roku w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz.U. nr 204, poz. 1200), stosując kryteria zawarte w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 1 września 2011 r. (Dz.U. nr 196, poz. 1165) jednogłośnie negatywnie opiniuje wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk biologicznych, w dyscyplinie biologia doktor Romanie Pawlińskiej-Chmarze z Samodzielnej Katedry Biotechnologii i Biologii Molekularnej Uniwersytetu Opolskiego.

§2

Integralną częścią niniejszej Uchwały jest załącznik nr 1 stanowiący jej uzasadnienie.

§3

Komisja przekazuje niniejszą uchwałę Dziekanowi Wydziału Przyrodniczo-Technicznego Uniwersytetu Opolskiego Panu Prof. Dr hab. Stanisławowi Koziarskiemu.

Prof. dr hab. Elżbieta Żądzińska – przewodnicząca komisji

Dr hab. Sławomir Koziół – sekretarz komisji

Prof. dr hab. Jadwiga Charzewska – recenzent

Prof. dr hab. Grażyna Jasieńska – recenzent

Dr hab. Krzysztof Borysławski – recenzent

Prof. dr hab. Joachim Cieślik – członek

Prof. dr hab. Zofia Ignasiak - członek

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Załącznik nr 1

Do Uchwały podjętej w dniu 15 stycznia 2016 r. przez Komisję Habilitacyjną powołaną w dniu 9 listopada 2015 r. przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów o nadanie Dr Romanie Pawlińskiej-Chmarze stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk biologicznych w dyscyplinie biologia.

1. Krótkie dane z życiorysu naukowego Habilitantki

Dr Romana Pawlińska-Chmara tytuł magistra uzyskała w 1987 roku na Wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Wrocławskiego na podstawie pracy „Ocena budowy ciała i rozwoju fizycznego uczniów ze szkoły zabrzańskiej o zróżnicowanym programie wychowania fizycznego”. Na tym samym wydziale w 1994 roku uzyskała stopień doktora nauk biologicznych na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Ocena budowy ciała i wydolności układu oddechowego pracowników huty cynku Miasteczko Śląskie”, której promotorem była pani dr hab. Ewa Kolasa, prof. nadzw. W 1996 roku dr Pawlińska-Chmara została zatrudniona na stanowisku adiunkta, obecnie pracuje jako starszy wykładowca w Samodzielnej Katedrze Biotechnologii i Biologii Molekularnej Uniwersytetu Opolskiego.

2. Ocena formalna nadesłanych materiałów

Podstawą przygotowania uzasadnienia są recenzje opracowane przez specjalistów.

Komisja zapoznała się ze wszystkimi materiałami dotyczącymi postępowania habilitacyjnego dr Pawlińskiej-Chmary: 1) odpisem dyplomu potwierdzającym uzyskania stopnia doktora; 2) autorem w polskiej i angielskiej wersji językowej; 3) wykazem opublikowanych prac naukowych, z wyszczególnieniem prac stanowiących osiągnięcie naukowe, wraz z procentowym określeniem wkładu własnego w powstanie poszczególnych prac; 4) informacją o osiągnięciach dydaktycznych, współpracy naukowej i popularyzacji nauki; 5) kopiami prac wchodzących w skład osiągnięcia naukowego; 6) informacją dotyczącą ilości cytowań opublikowanych prac oraz wartości wskaźnika h (Hircha); 7) wnioskiem o przeprowadzenie przewodu habilitacyjnego na Wydziale Przyrodniczo-Technicznym Uniwersytetu Opolskiego; 8) wersją elektroniczną kompletu dokumentów.

Komisja stwierdza, że dokumentacja wniosku została przygotowana zgodnie z wytycznymi zawartymi w Ustawie o Stopniach i Tytule Naukowym oraz o Stopniach i Tytule w Zakresie Sztuki z dnia 14 marca 2003 r. (Dz.U. nr 65, poz. 595, ze zmianami Dz.U. z 2005 r., nr 164, poz. 1365; Dz.U. z 2010 r. nr 96, poz. 620 i nr 182, poz. 1228 oraz Dz.U. z 2011 r. nr 84, poz. 455) i od strony formalnej nie budzi zastrzeżeń.

3. Ocena osiągnięcia naukowego przedstawionego w formie cyklu publikacji

Dr Romana Pawlińska-Chmara jako osiągnięcie naukowe przedstawiła cykl sześciu publikacji, z udziałem współautorów, pod wspólnym tytułem „Zmiany somatyczne w

organizmach dorosłych i stuletnich kobiet jako wyraz przystosowania do życia po wygaśnięciu zdolności rozrodczych i czynniki współwystępujące z nimi". Tematem tych publikacji jest charakterystyka poziomu otyłości, wyznaczonego na podstawie BMI, typu dystrybucji tkanki tłuszczowej, wyznaczonego za pomocą wskaźników WHT i WHtR oraz obwodu pasa kobiet w okresie przed i po menopauzie, z uwzględnieniem kobiet w wieku 100 lat i starszych. Autorka dokonała także oceny wpływu takich czynników jak wielkość miejsca zamieszkania, poziom wykształcenia oraz palenie papierosów i konsumpcja alkoholu na w/w wskaźniki. Wśród wykazanych prac tylko jedna jest pracą samodzielną, 2 są dwuautorskie, a pozostałe 3 czteroautorskie. We wszystkich pracach wkład Habilitantki stanowił co najmniej 50%. Tylko jedna z cyklu prac jest opublikowana w czasopiśmie posiadającym współczynnik wpływu (IF). Łączna liczba cytowań przedstawionych prac w *Web of Science* wynosi 13 (tylko jedna praca jest cytowana).

Wszyscy trzej powołani Recenzenci jednomyślnie ocenili przedstawione osiągnięcie naukowe negatywnie, wskazując na jego małą oryginalność, przyczynkowość, brak charakteru odkrywczego oraz brak związku treści przedstawionych prac z tytułem proponowanym dla całego cyklu.

Prof. J. Charzewska (recenzentka) stwierdza, że dobór próby *„...został opisany w przedstawionych pracach pobieżnie, niekompletnie, niezgodnie z wymogami nauki, ponadto nie określono w nim udziału autorów publikacji*”*”*. Recenzentka uważa, że te fakty *„...dyskwalifikują wskazanie pięciu prac jako osiągnięcie habilitacyjne*”*”*. Jednocześnie w podsumowaniu oceny przedstawionego dorobku Recenzentka stwierdza, że *„... cykl prac, oprócz mało odkrywczych wniosków, zawiera niewiele wyników poznawczo interesujących i nowych dla piśmiennictwa z tematu. Uważam zatem wybór prac przedstawionych jako osiągnięcie habilitacyjne za co najmniej niefortunny, mało przez Kandydatkę przemyślany, zwłaszcza, że w swoim dorobku posiadała inne wartościowe prace*”*”*.

Prof. G. Jasińska (recenzentka) zauważa, że cel osiągnięcia naukowego, a więc wskazanie w jaki sposób zmiany somatyczne mają przygotowywać do życia po menopauzie, nie został zrealizowany: *„W publikacjach poruszane i analizowane są zagadnienia związane ze zmianami somatycznymi, ale druga część celu pracy nie została osiągnięta. Pomimo przeczytania artykułów wchodzących w skład osiągnięcia naukowego nie do końca rozumiem jaki rodzaj „przygotowania” Kandydatka ma na myśli. Ani artykuły ani autoreferat nie wyjaśniają tego zagadnienia*”*”*.

Dr hab. K. Boryśławski (recenzent) z kolei wskazuje, że treść przedstawionych prac nie w pełni odpowiada tytułowi pod jakim Habilitantka przedstawia swoje osiągnięcie naukowe. W szczególności Recenzent kwestionuje przystosowawczy charakter zmian somatycznych kobiet do życia w okresie po menopauzie: *„Można uznać, że zmiany somatyczne są rzeczywiście rozpatrywane, jednak nie znajdują w żadnej z prac czegośkolwiek, co dotyczy przystosowania czy przygotowania kobiet do życia po menopauzie*”*”*. *„Habilitantka nie wykazała, że istnieje związek badanych miar otyłości z jakimkolwiek wskaźnikami stanu zdrowia, bo to właśnie sugeruje tytuł osiągnięcia naukowego*”*”*.

Ponadto, **Prof. G. Jasińska** i **dr hab. K. Borysławski** stwierdzają, iż prace nr 4 i 5 (R. Pawlińska-Chmara & A. Szwed 2007 *“Cigarette smoking and age at natural menopause of women in Poland”* The Internet Journal of Biological Anthropology2(1) oraz R. Pawlińska-Chmara & A. Szwed 2004 *“Palenie papierosów a wiek menopauzy naturalnej u kobiet w Polsce”* Przegląd Lekarski 61, 10: 1003-5) w przedstawionym cyklu prac, jako osiągnięcie naukowe należy uznać za autoplgiat. **Prof. G. Jasińska** pisze „*Artykuły te noszą wszelkie znamiona autoplgiatu. Nie wnikam w motywy autorek, (...) ale widzę poważny problem i w samym zjawisku autoplgiatu, jak i zgłoszeniu dwóch prac mających charakter autoplgiatu jako osiągnięcia, które miałyby być podstawą przyznania Kandydatce stopnia doktora habilitowanego.*”. Podobnie **dr hab. K. Borysławski** zwraca uwagę na naruszenie zasad etycznych i dobrych obyczajów w nauce.

W podsumowaniu recenzenci stwierdzają, że prace przedstawione jak osiągnięcie naukowe zawierają wiele niedoskonałości naukowych, niedokończonych myśli, mało odkrywcze wyniki i wnioski oraz powtórzenia między poszczególnymi pracami. Dopuszczenie się autoplgiatu w wykazie dorobku naukowego poważnie rzutuje na odpowiedzialność Habilitantki jako samodzielnego naukowca. Uznano, że Habilitantka nie jest przygotowana do samodzielnej pracy twórczej, ma ubogi warsztat badawczy, a jej dotychczasowe osiągnięcia naukowe są przeciętne, mało innowacyjne i powielają utarte schematy badawcze potwierdzające dobrze znane od dawna prawidłowości.

Na posiedzeniu komisji wszyscy trzej recenzenci podtrzymali swoje opinie w sprawie oceny osiągnięcia naukowego Habilitantki. **Prof. J. Charzewska** stwierdziła, że jest rozczarowana przedstawionym osiągnięciem naukowym, a 4 prace z przedstawionego cyklu nie spełniają wymogów naukowości – brak właściwego opisu doboru próby. Dodatkowo **prof. A. Jasińska** wskazała na niską jakość merytoryczną i edytorską przedstawionych prac, które w niektórych przypadkach nie spełniały nawet wymogów prac magisterskich. W bardzo podobnym tonie wypowiadał się **dr hab. K. Borysławski**, zwracając uwagę na niezrozumiałe użycie w tytule cyklu prac słowa „przystosowanie”, do którego brak jest odniesienia we wnioskach końcowych.

Opinie pozostałych członków komisji były równie negatywne jak Recenzentów. **Prof. J. Cieślak** zwrócił uwagę na ubogi warsztat naukowy i metodologiczny Habilitantki, jednocześnie podkreślił brak własnego podejścia badawczego Habilitantki. Osiągnięcie naukowe jest niewystarczające by Habilitantka w przyszłości zaistniała jako osoba rozwijająca daną dziedzinę naukową. Wszystkie uwagi recenzentów podzielili także pozostali członkowie komisji **prof. E. Żądzińska** oraz **dr hab. S. Koziel**.

Mimo braku udziału w posiedzeniu komisji, swoją opinię o dorobku naukowym Habilitantki przesłała **prof. Z. Ignasiak**, członek komisji. Ocena ta została odczytana na posiedzeniu komisji. Wnioski wskazują jednoznacznie na powielanie tych samych wyników w dwóch pracach, co jest niedopuszczalne w działalności naukowej. W świetle tych faktów **prof. Z. Ignasiak** nie rekomendowała osoby Habilitantki do nadania stopnia doktora habilitowanego.

4. Ocena pozostałego dorobku naukowego Habilitantki

Habilitantka opublikowała łącznie 84 prace o różnym charakterze, w tym przed doktoratem 5 z nich. Oryginalne prace w liczbie 65 (bez 14 doniesień konferencyjnych) są to prace z okresu po uzyskaniu stopnia doktora w roku 1994. Jedynie 15 artykułów znajduje się w bazie Web of Science, które otrzymały łącznie 93 cytowania (w tym 90 bez autocytowań), a index h wynosi 6.

Członkowie komisji stwierdzili, że w ujęciu bibliometrycznym dorobek Habilitantki jest wystarczający do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego, chociaż w porównaniu z innymi specjalnościami w obrębie nauk biologicznych może uchodzić za niezbyt wysoki.

Według **prof. G. Jesieńskiej** (recenzentka) aktywność publikacyjna Habilitantki jest stosunkowo wysoka jeśli mierzymy ją liczbą publikacji, jednak, jeśli weźmiemy pod uwagę liczbę cytowań lub sumaryczny współczynnik wpływu (IF) to aktywność tę należy ocenić nisko. **Dr hab. K. Boryslawski** (recenzent) stwierdza, że liczba publikacji Kandydatki jest stosunkowo wysoka, a wskaźniki bibliometryczne wystarczające, wskazuje jednak, że mogłyby one być znacząco wyższe, gdyby Habilitantka częściej publikowała w renomowanych czasopismach. Natomiast **prof. J. Charzewska** (recenzentka) wskazuje, że Habilitantka wielokrotnie powiększyła swój dorobek naukowy w okresie po uzyskaniu stopnia doktora.

5. Ocena dorobku dydaktycznego i organizacyjnego

Komisja pozytywnie oceniła dotychczasowe osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne Habilitantki, w tym duże zaangażowanie w przygotowanie programów nauczania i planów studiów. Habilitantka posiada duże doświadczenie jako promotor prac licencjackich i magisterskich. Wszyscy członkowie komisji docenili także zaangażowanie Habilitantki w działalność popularyzującą naukę.

6. Ocena końcowa

Komisja jednomyślnie stwierdza, że przedstawione osiągnięcie naukowe zatytułowane „*Zmiany somatyczne w organizmach dorosłych i stuletnich kobiet jako wyraz przystosowania do życia po wygaśnięciu zdolności rozrodczych i czynniki współwystępujące z nimi*” nie stanowi istotnego wkładu w rozwój nauk biologicznych i nie spełnia ustawowych kryteriów stawianych kandydatom na stopień doktora habilitowanego, określonych w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o Stopniach i Tytule Naukowym oraz o Stopniach i Tytule w Zakresie Sztuki (Dz.U. nr 65, poz. 595, ze zmianami Dz.U. z 2005 r., nr 164, poz. 1365; Dz.U. z 2010 r. nr 96, poz. 620 i nr 182, poz. 1228 oraz Dz.U. z 2011 r. nr 84, poz. 455).

Komisja przedkłada Wysokiej Radzie Wydziału Przyrodniczo-Technicznego Uniwersytetu Opolskiego podjętą uchwałę negatywnie opiniującą wniosek o nadanie dr Romanie Pawlińskiej-Chmarze stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia.